

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การประเมินผลโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์: กรณีศึกษา ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวปิยะรัตน์ จงปิยะเลิศ

ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
อาจารย์ ดร.มยุรี อนุมานราชชน

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินโครงการฯ 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินโครงการฯ และ 3) เพื่อระบุปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินโครงการฯ

ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษานี้ประกอบด้วย พัฒนาการตำบลต้นเปา 1 คน และประธานกลุ่มฯ ผู้ผลิตกระดาษสาบ้านต้นเปา ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์ และสมาชิกกลุ่มฯ จำนวน 66 คน ซึ่งเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที ทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่าไคสแควร์ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ผลการดำเนินโครงการฯ

1.1 จากข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการดำเนินโครงการฯ บรรลุสัมฤทธิ์ผลด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพึ่งตนเอง และด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในระดับต่ำ

1.2 จากข้อมูลเชิงปริมาณ ผลการดำเนินโครงการฯ บรรลุสัมฤทธิ์ผลตามแนวคิดหลักการ และวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ในระดับปานกลาง กล่าวคือ

1.2.1 บรรลุสัมฤทธิ์ผลด้านการสร้างงาน สร้างรายได้ให้ชุมชน ในระดับต่ำ

1.2.2 บรรลุสัมฤทธิ์ผลด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพึ่งตนเอง ในระดับปานกลาง

1.2.3 บรรลุสัมฤทธิ์ผลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินโครงการฯ ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ กลุ่มฯ การประชาสัมพันธ์โครงการฯ ระดับการผลิตฯ รวมทั้งรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของสมาชิกในกลุ่มฯ และความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการฯ

3. ปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินโครงการฯ ที่สำคัญ ได้แก่ 1) การขาดแหล่งทุนที่เข้าถึงได้ง่าย 2) การฝึกอบรมที่ไม่ตรงกับความต้องการ 3) การขาดช่องทางการตลาดใหม่ๆ 4) ต้นทุนวัตถุดิบสูง 5) การตัดราคาสินค้าทั้งในภายในชุมชนและจากภายนอกชุมชน 6) การลอกเลียนแบบผลิตภัณฑ์ 7) การขาดโอกาสในการมีส่วนร่วมของประชาชน 8) ความไม่ทั่วถึงในการได้รับข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานภาครัฐ 9) ความสงสัยในความเป็นกลางของกรรมการคัดสรรผลิตภัณฑ์ 10) การจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP ในระดับชุมชน อำเภอ และจังหวัด ยังไม่บรรลุเป้าหมายในการเพิ่มจำนวนลูกค้าและเพิ่มช่องทางการตลาด 11) กระบวนการผลิต คือ การตั้งสาและสารเคมีที่ใช้ย้อมสา ก่อให้เกิดมลพิษกับสิ่งแวดล้อม(น้ำ) 12) งบประมาณที่ของรัฐบาลและสมาชิกกลุ่มฯขาดความเข้าใจที่ลึกซึ้งในแนวคิด หลักการ และวัตถุประสงค์ของโครงการ 13) ปัญหาด้านงบประมาณและกำลังเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ไม่สอดคล้องกับแผนการดำเนินโครงการฯ 14) เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ได้รับค่าตอบแทนเพิ่ม และไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับงานโครงการฯ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากงานประจำ ทำให้ขาดขวัญกำลังใจในการผลักดันโครงการฯสู่เป้าหมาย ทำให้เกิดการดำเนินงานเกิดความล่าช้า 15) กลุ่มฯยังขาดความเข้มแข็ง ไม่สามารถบริหารจัดการได้โดยลำพัง สมาชิกกลุ่มฯยังร้องขอความช่วยเหลือจากรัฐเกือบทุกด้าน

4. ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการฯ ได้แก่ 1) รัฐบาลควรเปิดกว้างในการรับฟังผลการประเมินจากทุกฝ่าย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงมาปรับปรุงการดำเนินโครงการฯให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละชุมชน 2) ควรเน้นการสนับสนุนผู้ผลิตและผู้ประกอบการรายย่อย เพื่อให้เกิดการสร้างงานและการกระจายรายได้ลงไปถึงประชาชนระดับฐานรากอย่างแท้จริง เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ในการแก้ปัญหาความยากจนและสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจชุมชน 3) จัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะที่ตรงกับความต้องการของแต่ละชุมชน 4) ควรสนับสนุนงบประมาณและกำลังคนให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินโครงการฯ 5) ควรสนับสนุนการรวมกลุ่มฯในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ในลักษณะร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และเสริมสร้างจิตสำนึกในการพึ่งตนเอง 6) หลังจากสมาชิกกลุ่มฯร่วมกันกำหนดเป้าหมายระยะสั้น ควรสละเวลาและยอมลดผลประโยชน์ส่วนตัวลงบ้าง ร่วมมือร่วมใจกันในการผลักดันกลุ่มฯ สู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อให้กลุ่มฯ มีความเข้มแข็งมากขึ้น อันจะส่งผลให้เกิดความเข้มแข็ง ในชุมชนและประเทศชาติโดยรวม ต่อไป

Independent Study Title Performance Evaluation of the One Tambon One Product:
A Case Study of Tambon Ton Pao, Amphoe San Kamphaeng,
Changwat Chiang Mai

Author Miss Piyarat Chongpiyalert

Degree Master of Public Administration

Independent Study Advisor Lecturer Dr.Mayuree Anumanrajadhon

Abstract

The aims of this study were 1) to analyze the performance of the One Tambon One Product Project in Tambon Ton Pao, Amphoe San Kamphaeng, Changwat Chiang Mai ; 2) to analyze factors affections to the project performance ; and 3) to identify problems and obstacles in the implementation of the project.

Interview were made with a development officer and the president of Bann Ton Pao Sa Paper Producer Group. Qualitative data were drawn from sixty-six members of the group by using a closed ended questionnaires. Statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test, and analyze the relationship between factors by chi-square test at 0.05 level of statistical significance level.

The findings could be summarized as follows :

1. The result analysis of the project performance was as follows :

1.1 From the qualitative data, the project performance was achieved both in strengthening the community and the self-reliance and in developing the human resources at a low level.

1.2 From the quantitative data, The overall project performance was achieved moderately in terms of its concept, principle and objectives which could be elaborated as follows :

- 1) Achievement in creating jobs, creating income for the community was at a low level.
  - 2) Achievement in enhancing strength in the community and self – reliance was at a moderate level.
  - 3) Achievement in human resources development was at a moderate level.
2. The factors relating to the project performance were managing work team, project public relations, production level, average monthly income of members and overall satisfaction with the project.
3. Important problems and obstacles of the project management were as follows :
- 1) Lacking of easily accessible capital
  - 2) The training courses were not responsive to the group’s need.
  - 3) Lacking of new marketing channels
  - 4) High cost of raw material
  - 5) Undercutting the price both by the insider and outsider producer of the community
  - 6) Product imitation
  - 7) Lacking of the group member’s participation
  - 8) Inadequate information from the government sector
  - 9) Doubtful fairness of product selection committee
  - 10) The OTOP exhibitions at the level of community, district and province didn’t achieve the objective of increasing a number of customers and market channel.
  - 11) The production mulberry boiling and chemical substances used in dying process produced the polluted water.
  - 12) Both government officials and group members lacked of in-depth understanding about concept, principles and objectives of the project.
  - 13) Budget and government officials didn’t support the project operational plan.
  - 14) Underpaid officials who run out of time to handle the extra assignments of the OTOP led to the irmorale which significantly caused the project delay.

- 15) Groups lacked experience of the project management. Moreover, members continued demanding for the government support in almost aspects.
4. The following were suggestions for managing the project :
- 1) The government should perceive the feedback from all concerned to get real information to improve the project management that aligned with each local requirements.
  - 2) Support small entrepreneurs and producers to create jobs and distribute income to group members and people at all levels to achieve the project objectives in solving poverty and strengthen the community economic.
  - 3) Conduct more skill training curricular in accordance with community needs.
  - 4) Allocate budget and manpower in accordance with the project operational plan.
  - 5) Support the people in their community to continually unite in the way of collaboration among themselves and encourage their awareness of self-reliance.
  - 6) After mutually establish the short term goals, members should devote their time and benefits, and cooperatively work to achieve the established goals in order to strengthen the group capacity which enhance the community and country accordingly.